

Weesp, 25 oktober 2024

Geachte leden der Provinciale Staten,

Vanuit de bestuurscommissie Weesp roepen wij u op om de plannen voor windturbines in de omgeving van Weesp kritisch te bekijken.

Zowel de gemeenten Diemen als Amsterdam zetten stappen om meerdere windturbines te realiseren in het groengebied 'Diemerscheg'. De plangebieden en zoekgebieden sluiten rechtstreeks op elkaar aan en leiden tot grote zorgen bij ons en de inwoners van het stadsgebied Weesp.

Wij wijzen u erop dat de gemeenten Amsterdam en Diemen nauw samenwerken in dit dossier en dat zij hierbij onvoldoende rekening houden met de leefomgeving van omwonenden uit Weesp en omgeving.

Wij willen u graag uitleggen wat de plannen in de Diemerscheg zijn, wat de gevolgen zijn voor onze inwoners, op welke manier wij onze bezwaren hebben neergelegd, op welke manier daarmee wordt omgegaan, en waarom hier provinciale belangen worden geschaad.

Vergevorderde plannen van Diemen

Om te beginnen met Diemen: de gemeenteraad van deze gemeente is van mening dat er plaats is voor vier windturbines van maximaal 14,5 meter hoog in het grondgebied aangrenzend aan ons stadsgebied, langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Op 27 juni 2024 heeft de gemeente Diemen haar Omgevingsplan gewijzigd, en windenergie op deze plek mogelijk gemaakt.

De plannen van Diemen worden ontwikkeld vlakbij de inwoners van ons stadsgebied. Naar schatting komen de turbines op 550 meter van de eerste huizen, en dit bij overheersende westelijke winden en geluid over een wateroppervlakte heen (zie bijlage 1).

De bestuurscommissie van stadsgebied Weesp is het daarom hardgrondig oneens met de locaties C & D. Dit bezwaar kon niet als een verrassing komen, want reeds in 2021 had de voormalige gemeenteraad van Weesp een amendement op de RES 1.0 aangenomen, waarin deze zich uitsprak tegen windturbines binnen 1000 meter van bebouwing (zie bijlage 2).

Toen de bestuurscommissie Weesp vernam van de plannen van Diemen, hebben wij op 25 oktober 2022 en op 16 december 2023 het college van Amsterdam, als vertegenwoordigers van onze gemeente, verzocht om namens ons bij onze buurgemeente een zienswijze neer te leggen. Hierin pleitten wij voor een grondiger onderzoek in de MER naar de effecten van de plannen.

Het verzoek om namens Weesp een zienswijze in te sturen heeft het college van Amsterdam tweemaal naast zich neergelegd.

Daarom hebben wij in de openbare vergadering van 30 januari 2024 besloten om zelf een zienswijze bij de gemeente Diemen in te dienen, namens 9 van de 11 leden van de bestuurscommissie. Ook hebben wij besloten om een kopie van de zienswijze op te sturen naar de

gemeenteraad van Diemen. Er is, ondanks ons aandringen, geen nader onderzoek geweest op de genoemde punten.

Tot slot hebben wij op 12 juni 2024 ingesproken in de gemeenteraad van Diemen. Daar hebben wij onze bezwaren neergelegd, en we hebben opgeroepen tot inachtneming van het voorzorgsprincipe en het schrappen van twee van de vier locaties, C & D. Ook deze bezwaren hebben helaas geen effect gehad.

Aanstaande plannen van Amsterdam

In hetzelfde gebied 'Diemerscheg', direct aansluitend aan de andere kant van de spoorbrug, heeft de gemeente Amsterdam op 27 mei 2021 een zoekgebied ingesteld, namelijk zoekgebied 5A. De gemeente ziet hier mogelijkheden om maximaal 5 windmolens van maximaal 145 meter hoog te realiseren (zie bijlage 3).

In de loop van de jaren zijn er vele andere zoekgebieden in onze gemeente afgevallen, bijvoorbeeld rondom IJburg, het IJ-meer, en meerdere locaties in Amsterdam-Noord. Maar het zoekgebied 5A, en de andere zoekgebieden in onze omgeving, zijn altijd blijven staan.

Op 9 juli 2024 hebben wij bij het stadsbestuur formeel bezwaar gemaakt tegen deze locatie. Wij gaven het college het advies om zich te concentreren op het realiseren van windturbines in industriële gebieden, waarvan Amsterdam er veel heeft. Verder maakten wij bezwaar tegen het beslismodel van de gemeente, waarin 'ambitie' boven 'gezondheid' gaat.

Er is ons vanuit bestuurlijke kringen echter informeel duidelijk gemaakt dat ons zoekgebied goede kansen wordt toegedicht, omdat hier het minste overlast zou zijn. De kans is daarom groot dat de gemeenteraad in november 2024, wanneer het onderwerp op de agenda staat, definitief gaat instemmen met de plannen voor windenergie in de Diemerscheg.

Ruimtelijke inpassing

Als Provinciale Staten bent u het bevoegd gezag om een verklaring van geen bezwaar en/of een omgevingsvergunning voor de aanstaande windparken af te geven. U dient daarbij te onderzoeken of de plannen eventuele provinciale belangen doorkruisen. Daarbij gaat het ook om de vraag of dit windpark op de juiste plek ligt ('ruimtelijke inpassing'). Wij willen u er in dezen op attenderen dat de locaties in een groengebied liggen ('Diemerscheg' en 'Diemerbos' genaamd), dat aan alle kanten omringd wordt door dichtbevolkte woonwijken. Het gebied is voor vele inwoners van onze metropoolregio (en voor vele dieren en insecten) een waardevol recreatie- en rustgebied. Dit dreigt nu echter in een windpark te veranderen.

Aan de overkant van het Amsterdam-Rijnkanaal wordt op dit moment de nieuwbouwwijk Weespersluis (zie bijlage 1, gebied I) gebouwd. Ook de bestaande bebouwing van het westelijk deel van Weesp (zie bijlage 1, gebied II) ligt op korte afstand, met name de wijken Hogewey (zie ook bijlage 3) en Aquamarin.

Aan de zuidkant van het gebied ligt de Gemeenschapspolder met daarin het dorp Driemond, onderdeel van stadsgebied Weesp (zie bijlage 3). Driemond vormt een 'natuurlijke verbinder binnen de metropool Amsterdam,' (dit is een kernwaarde van het dorp en is bekrachtigd een bestuurlijk convenant met de gemeente). In de polder is de afgelopen jaren honderdduizenden

euro's geïnvesteerd in wandelpaden en fietspaden, om het gebied beter te ontsluiten voor recreatie.

Bovendien liggen er in de polder twee volkstuinparken, Linnaeus en Frankendael, die praktisch onder de wieken van de geplande windturbines komen te liggen (zie bijlage 3). In het zomerseizoen verblijven hier honderden tot duizenden recreanten die er een huisje gekocht hebben om te genieten van rust en natuur.

Aan de westelijke kant van het dorp Driemond, op het terrein van de waterzuiveringsinstallatie, ligt bovendien nog een ander zoekgebied, 5C (zie bijlage 4). Ook deze locatie zal overlast veroorzaken voor de inwoners van het dorp, net als voor de dichtbevolkte wijk Gein III die aan de andere kant ligt.

Inflexibele benadering

De gemeentebesturen van Diemen en Amsterdam hebben de formele macht om deze locaties aan te wijzen. Dit is een uitwas van de curieuze beslissing om de RES per hernieuwbare energiesoort per gemeente vorm te geven, terwijl gemeentes met weinig buitengebied als Amsterdam en Diemen eigenlijk geen plek hebben voor windturbines

Het is aan u als Provinciale Staten om deze plannen vanuit een algemener belang te bekijken. Daarbij zal u zeer waarschijnlijk constateren dat dit een onjuiste manier van ruimtelijke planning is, en dat dit provinciale belangen schaadt.

In uw coalitieakkoord heeft u opgenomen dat 'voldoende draagvlak' een randvoorwaarde is voor zulke projecten. Echter kunnen wij aantonen dat er voor de plannen in de Diemerscheg onvoldoende draagvlak is.

De gemeente Diemen kiest ervoor om windenergie te plaatsen op het stuk grondgebied dat het verste afligt van de eigen inwoners, en dus van de eigen kiezers, maar wel vlakbij inwoners van een buurgemeente. In de loop van het democratisch proces hebben de omwonenden van het zoekgebied meermalen hun zorg en verontwaardiging over de plannen gedeeld, door petitie en demonstraties en door massaal in te spreken. De raad van Diemen heeft echter de belangen van de eigen inwoners, die graag groene energie willen maar niet te dicht bij huis, laten prevaleren.

Ook voor de gemeente Amsterdam is vanaf het begin duidelijk dat onze inwoners grotendeels tegen zijn. Er zijn vele protesten vastgelegd in de vorm van demonstraties, petitie, een enquête van de Dorpsraad Driemond, en een record aantal insprekers in de raadsvergadering.

Bovendien kan de gemeente Amsterdam niet goed aantonen waarom voormalige zoekgebieden, zoals in IJburg, het IJ-meer, en Amsterdam-Noord, minder geschikt zouden zijn dan de zoekgebieden in ons stadsgebied. Deze onduidelijkheid wekt de schijn dat beter gesitueerde, kapitaalkrachtige wijken van de stad, met betere connecties tot bestuurlijke kringen, de overlast weten af te schuiven op de periferie van de gemeente.

Vanuit provinciaal perspectief zult u waarschijnlijk constateren dat hier geen sprake is van een acceptabel democratisch proces en voldoende draagvlak van de inwoners. Ook kan men hier niet spreken van voldoende 'bestuurlijk draagvlak', aangezien de stadsdeelcommissie Zuidoost (zie

bijlage 4) en de bestuurscommissie Weesp (zie bijlage 5) bijna unaniem tégen de plannen hebben gestemd, en vóór een 1000 meter norm bij het plaatsen van windturbines.

Provinciale toets ondermijnd

Wij roepen u op om alert te blijven wanneer er wordt gemorreld aan de provinciale toets voor deze plannen. De gemeente Amsterdam heeft al vaker blijk gegeven van onvrede over de coördinerende rol van de provincie. Denk aan de gang van zaken rond de Noorder-IJplas.

Ook in de omgeving van Weesp zien wij manoeuvres om de provincie buitenspel te zetten. Zo wordt er vanaf het begin een onderscheid gemaakt tussen verschillende deelgebieden 5A (de Diemerscheg langs het kanaal), 5B (vlak over de grens van ons stadsgebied, bij de Gaasperplas), en 5C (de waterzuiveringsinstallatie van Driemond). Mogelijk zal men straks beargumenteren dat het om individuele windturbines gaat, in plaats van een windpark. Maar de inwoners zullen dit anders ervaren; de gebieden 5B en 5C raken elkaar nota bene aan (zie bijlage 3).

Als het de bedoeling is van de gemeente Amsterdam om op deze manier de definitie van 'windpark' op te rekken, dan hopen wij dat de provincie deze ballon zal doorprikken.

Ook de gemeente Diemen wekt de schijn om langs de Provinciale Staten te willen werken. Zo werd er in de gemeenteraad van Diemen op 27 juni in het openbaar opgeroepen om de zaak uit handen van de provincie te houden. Pogingen om een kritische toets van de provincie te omzeilen vinden wij kwalijk en doen ons ertoe aanzetten om bij u aan te kloppen.

Formele criteria

Op de formele criteria waarop u als provincie de plannen moet beoordelen scoren deze locaties slecht:

- Externe veiligheid: de locaties I langs een van de drukste kanalen ter wereld, waarop dagelijks tientallen binnenvaartschepen met explosieve stoffen langskomen. De gevolg van mogelijke ongelukken zijn hier groot.
- Natuur: de plannen zullen ernstige gevolgen hebben voor de natuur in de beschermde Scheggenstructuur van de regio Amsterdam. Het Diemberbos, vlak naast de locaties, is een knooppunt van ringslangen en vleermuizen en een belangrijke verbinding voor trekvogels tussen Noord- en Zuid-Europa.
- Geluid: over de toekomstige geluidsoverlast kan geen twijfel zijn. In MER van Diemen staat duidelijk te lezen dat er honderden inwoners van Weesp ernstig gehinderd zullen worden (en nog veel meer als er gekozen wordt voor een goedkoop type motor). De gemeenteraad van Diemen vond dit geen reden om af te zien van locatie C & D, maar als provincie heeft u de taak om te beoordelen of deze afweging redelijk was. Daarbij komt de geluidsoverlast door de turbines van Amsterdam, met name voor Driemond en de wijken Hogewey en Aquamerin. Voor de bewoners van de volkstuinparken zal de geluidsoverlast alle perken te buiten gaan. Hier staan turbines ingetekend op een ongelofelijke afstand van 135 meter tot de eerste huisjes.

- Slagschaduw: In de MER van Diemen staat te lezen dat er op dit moment (dus zonder de toekomstige nieuwbouw) al duizenden woningen zijn waar slagschaduw kan optreden. Bij de volkstuinparken is dit niet eens duidelijk, omdat deze niet als (semi-)verblijfsfunctie zijn beschouwd in de MER.

Wij roepen u op om de plannen van de gemeenten Diemen en Amsterdam kritisch te toetsen en te kijken of deze de provinciale belangen schaden. Een zorgvuldige toetsing van u zal ertoe bijdragen om de leefomgeving van onze inwoners te beschermen.

Wij spreken de wens uit om in gesprek te blijven en om via uw griffie op de hoogte gesteld te worden van dit dossier. Wij horen het graag wanneer deze zaak aan de Provinciale Staten wordt voorgelegd en zullen dan onze kant van het verhaal voor het voetlicht te brengen

Hoogachtend,

Mathijs Petri, Weesper Stadspartij
Cor Bavinck, VVD
Bernard Bierwolf, Weesper Stadspartij
Tineke Booij, Weesper Stadspartij
Marten Snijder, VVD
Cees Sluyk, CDA
Katinka Hilders, CDA
Sjaak Oostenrijk, PvdA

Tezamen 8 van de 11 leden van de bestuurscommissie Weesp